

на изпита си, не сте доволни отъ живота. Обаче, окръжаващитѣ не се интересуватъ отъ вашия изпитъ. Ако сж ваши близки, ще съжаляватъ, че сте пропаднали; ако нѣматъ никакво отношение къмъ васъ и чуятъ, че сте пропаднали, ще кажатъ: Да е училъ повече, да не пропада. Другаритѣ ви ще се стреснатъ, ще разбератъ, че професорътъ ви е сериозенъ и строгъ човѣкъ, и ще учатъ по-добре. Но и еднитѣ, и вторитѣ, и третитѣ нѣма да кажатъ, че животътъ е тежъкъ. Само пропадналиятъ студентъ е недоволенъ отъ живота, а другитѣ оставатъ незасегнати отъ неговия неуспѣхъ. Ако чуете, че нѣкой вашъ близъкъ е назначенъ на добра служба, вие ще се зарадвате, но отъ това животътъ ви нѣма да стане по-красивъ. Обаче, назначениятъ на тази служба ще каже: Добъръ е животътъ. Оттукъ вадимъ заключението: Както учи човѣкъ, такива ще бждатъ и резултатитѣ. Както живѣе човѣкъ, такъвъ ще бжде неговиятъ животъ.

Съвременнитѣ хора казватъ: Моралъ трѣбва да има човѣкъ. Какво отношение има моралътъ къмъ човѣшкия животъ? Моралътъ е изводъ, т. е. резултатъ на човѣшкия животъ. Моралътъ е промѣнлива величина. Той се измѣня споредъ разбиранията на хората. Моралътъ на животното се отличава отъ морала на човѣка; моралътъ на човѣка се отличава отъ морала на възвишенитѣ същества. Моралътъ зависи отъ степенъта на човѣшкото развитие. Въ приложение на морала човѣкъ